

КОНЦЕПЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

1 Мета та завдання концепції національно-патріотичного виховання молоді

Метою Концепції є сприяння вихованню у молодого покоління почуття патріотизму, формування особистості на засадах духовності, моральності, толерантності, забезпечення створення умов для інтелектуального, культурного та фізичного розвитку, реалізації науково-технічного та творчого потенціалу молодих громадян, а також сприяння ефективній діяльності центрів патріотичного виховання молоді (Указу Президента України № 616/2008).

Концепція розроблена на виконання Указу Президента України «Про проведення у 2009 році в Україні Року молоді», з врахуванням норм Постанови Кабінету Міністрів від 15 вересня 1999 року „Про затвердження Національної програми патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства”, Указу Президента України від 25 жовтня 2002-го року «Про затвердження Концепцію допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді», Постанови ВРУ „Про заходи Кабінету Міністрів України щодо захисту національних інтересів держави у сферах національно свідомого і патріотичного виховання молодого покоління та забезпечення умов його розвитку”, документів робочої групи з питань патріотичного виховання молоді при Апараті Ради національної безпеки і оборони.

Виходячи з цього, основна ідея даного документу полягає у мотивації громадської активності молодого покоління. Це стане запорукою небайдужості як сьогоднішнього, так і прийдешніх поколінь громадян. Найкращою мотивацією до суспільної праці є почуття гордості за свою державу, співпереживання за минуле, співпричетність до творення її сьогодення та майбуття. Саме тому патріотичне виховання молоді є найголовнішим пріоритетом молодіжної політики в Україні.

Дана концепція покликана сформувати цілісну систему, спрямовану на забезпечення процесу національно-патріотичного виховання. Процес національно-патріотичного виховання є важливою складовою національної безпеки України. Реалізація єдиної комплексної програми патріотичного виховання молодих громадян України забезпечує ґрунтовну мотивацію молоді до праці на користь України.

Патріотичне виховання є складовою частиною загального виховного процесу, являє собою систематичну і цілеспрямовану діяльність органів державної влади і громадських організацій з формування у громадян високої патріотичної свідомості, почуття любові до України, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків. Патріотичне виховання включає у себе соціальні, цільові, функціональні, організаційні та інші аспекти, володіє високим рівнем комплексності, тобто охоплює своїм впливом усі покоління, пронизує усі сторони життя: соціальну-економічну, політичну, духовну, правову, педагогічну, спирається на освіту, культуру, історію, державу, право.

Головною метою роботи органів державної влади та створених відповідних організацій, а також метою реалізації проектів у сфері патріотичного виховання молоді, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів, є робота з молодими громадянами 14-35 річного віку, а саме виховання їх у дусі патріотичного обов'язку, поваги до військової служби та готовності до захисту Вітчизни, повазі до чинного законодавства та засад демократичної, правової держави.

Завдання національно-патріотичного виховання:

– розвиток у суспільстві високої соціальної активності, громадянської відповідальності, духовності, становлення громадянського суспільства, що складатиметься з громадян, які володіють високою свідомістю та здатністю проявити її в повсякденній діяльності з забезпечення сталого розвитку;

- утвердження у суспільстві поваги до культурного та історичного минулого України;

- створення і забезпечення реалізації можливостей для повноцінної соціалізації молодих громадян, більш активного залучення їх у вирішення соціально-економічних, культурних, правових, екологічних та інших проблем, як загальнодержавного так і місцевого значення;

- виховання молодих громадян у дусі поваги до Конституції країни, законності, норм суспільного та колективного життя, створення умова для забезпечення реалізації конституційних прав людини та його обов'язків, громадянського та професійного обов'язку;

- розвиток відчуття у громадян почуття гордості, глибокої поваги до символів держави – Герба, Прапора, Гімну України, іншої загальнодержавної та регіональної символіки та історичних святинь, гордості за країну, а також окремі регіони та міста;

- створення умов для посилення патріотичної направленості телерадіомовлення та інших засобів масової інформації при висвітленні подій та явищ суспільного життя, активна протидія антипатріотизму, маніпулюванню інформацією, фальсифікації історії України;

- формування расової, національної, релігійної терпимості, розвиток дружніх відносин між представниками різних етнічних груп.

2 Форми національно-патріотичного виховання молоді в Україні

Органи державної влади, органи місцевої виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а у випадку фінансової підтримки за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету відповідних проектів, профспілкові, молодіжні та інші громадські організації, проводять роботу з патріотичного виховання молоді, зосереджуючи увагу на:

- роз'ясненні внутрішньої та зовнішньої політики України, Законів України, рішень Президента України та Кабінету Міністрів України виховуючи повагу до законодавчих норм;

- вивченні історії України та процесів державотворення, боротьби та здобуття Україною статусу незалежної, суверенної, демократичної держави;

- роз'ясненні серед громадян вимог Закону України "Про загальний військовий обов'язок і військову службу", Військової присяги на вірність Українському народові та військових статутів, організації зустрічей з ветеранами війни, відмінниками бойової підготовки Збройних Сил та інших військових формувань, відвідування військових частин, кораблів, вищих військових навчальних закладів і вищих навчальних закладів, які мають військові навчальні підрозділи;

- вивченні славних і видатних імен відомих людей, чиє життя пов'язане з Україною у соціально-економічній, політичній, культурній сферах тощо, засвоюючи у молодих людей гордість за співвітчизників, земляків та вивчаючи історію рідного краю крізь призму видатних світових постатей;

- вивченні Державного гімну, історії та змісту державних символів, засвоєнні поваги до державної атрибутики.

3 Напрямки реалізації концепції національно-патріотичного виховання молоді

3.1. Удосконалення нормативно-правової бази патріотичного виховання молоді:

підготовка нормативно-правових актів з питань патріотичного виховання молоді, внесення відповідних змін до законодавства;

визначення механізмів економічного стимулювання суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють підтримку заходів ветеранських, молодіжних і дитячих громадських організацій, спрямованих на патріотичне виховання молоді;

розроблення порядку проведення всеукраїнських військово-спортивних ігор, конкурсів, присвячених проблемам патріотичного виховання молодих людей;

розроблення положень про державні нагороди та відзнаки для вихователів, наставників за успіхи у патріотичному вихованні молоді, а також для молодих людей — за досягнення у підготовці до захисту Батьківщини, до служби у

Збройних силах України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України.

3.2 Активізація діяльності органів державної влади у сфері патріотичного виховання молодого покоління:

забезпечення наступності та системності патріотичного виховання з урахуванням вікових, національних особливостей підростаючого покоління;

поєднання і координація зусиль центральних та місцевих органів влади у роботі щодо патріотичного виховання молоді;

посилення військово-патріотичної роботи, проведення днів і місячників захисника Батьківщини, “вахт пам’яті”, пошукових заходів, військово-спортивних ігор і походів;

виховання у молоді національної свідомості, яка ґрунтується на українській національній ідеї;

сприяння молодим людям у реалізації ними інтелектуальних та творчих здібностей на благо України;

сприяння професійній орієнтації, розвиток мотивації до праці;

залучення юнаків і дівчат до вивчення культури, історії корінних народів і національних меншин України, пропагування кращих здобутків національної культурної і духовної спадщини, підтримка професійної та самодіяльної художньої творчості, діяльності творчих об’єднань, клубів за інтересами, фольклорних колективів;

сприяння формуванню позитивного іміджу українських естрадних виконавців, діячів культури і мистецтва, спортсменів, активне залучення їх до патріотичного виховання молоді;

розвиток політичної культури, залучення молоді до участі у державотворчому процесі, громадському русі;

виховання у молодих людей культури поведінки, поваги до старших поколінь, розвинутої правосвідомості, дбайливого ставлення до природи;

розширення молодіжного туризму;

створення відповідних умов та залучення молодих людей до регулярних занять фізичною культурою і спортом, спрямування фізичного виховання на підготовку молоді до праці та захисту Батьківщини;

сприяння розширенню контактів з українцями, які проживають за межами України;

удосконалення системи підготовки та перепідготовки кадрів, що займаються питаннями патріотичного виховання дітей та молоді;

сприяння роботі клубів за місцем проживання, інших організацій, які здійснюють заходи з патріотичного виховання молоді;

розроблення та реалізація програм патріотичного виховання молоді місцевими органами державної влади та органами місцевого самоврядування разом з усіма інституціями громадянського суспільства.

3.3 Інформаційно-пропагандистське забезпечення національно-патріотичного виховання молоді:

розроблення рекомендацій щодо посилення патріотичної спрямованості програм радіомовлення та телебачення, матеріалів друкованих засобів масової інформації;

активна протидія фактам, що фальсифікують історію України та її сьогодення;

створення в мережі Інтернет інформаційної бази з питань патріотичного виховання молоді;

організація у теле-, радіопрограмах і в пресі постійно діючих рубрик про патріотичне виховання молоді, про досвід роботи у цьому напрямі різних соціальних інституцій, у тому числі ветеранських, молодіжних і дитячих громадських організацій, із залученням до обговорення проблем патріотичного виховання молоді відомих вчених, державних і громадських діячів, представників культури і мистецтва, педагогів, ветеранів війни і праці, лідерів

та активістів громадських організацій; випуск спеціального друкованого видання з проблем патріотичного виховання молоді;

недопущення пропаганди в засобах масової інформації культу насильства, жорстокості і бездуховності, поширення порнографії та інших матеріалів, що підривають суспільну мораль;

підтримка україномовних молодіжних друкованих засобів масової інформації, теле- та радіопрограм, Інтернет-центрів;

виробництво кіно- і відеофільмів, видання творів, постановка спектаклів, спрямованих на патріотичне виховання підростаючого покоління.

3.4 Співпраця органів державної влади та органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями:

активне залучення до патріотичного виховання молоді ветеранських громадських організацій, використання їх досвіду і духовного потенціалу з метою збереження та спадкоємності славних бойових і трудових традицій;

відродження та розвиток українського козацтва як важливої громадської сили, здатної зробити вагомий внесок у військово-патріотичне виховання молоді, її підготовку до захисту Батьківщини;

організаційна та фінансова підтримка на конкурсній основі програм, проектів громадських організацій, спрямованих на патріотичне виховання молоді;

підтримка засобів масової інформації, які діють при молодіжних і дитячих громадських організаціях та висвітлюють проблеми патріотичного виховання дітей і молоді;

сприяння консолідації і координації діяльності громадських організацій при підготовці і проведенні заходів патріотичного спрямування.

3.5 Посилення ролі сім'ї у процесі патріотичного виховання молоді:

створення відповідного рівня життєдіяльності сім'ї, належних умов для фізичного, інтелектуального, морально-естетичного, освітнього та духовного

розвитку дітей на засадах національних традицій, педагогічної науки та кращого світового досвіду;

підвищення педагогічної культури батьків, зокрема шляхом підготовки нових програм і посібників з питань патріотичного виховання дітей у сім'ї, активізація діяльності органів державної влади та громадських структур у цьому напрямі;

створення всеукраїнської та регіональних інформаційно-статистичних баз даних стосовно різних категорій сімей з метою їх соціальної підтримки.

3.6 Формування науково-теоретичних і методичних засад національно-патріотичного виховання молоді:

здійснення заходів щодо розширення фактографічної бази історичних подій, публікація нових архівних документів, видання воєнно-історичної літератури, мемуарів, довідкових матеріалів про здобутки України за роки незалежності, серій книг патріотичної спрямованості, календарів;

включення проблематики патріотичного виховання молоді до дослідницьких програм та планів наукових і навчальних закладів;

підготовка та видання наукових праць, науково-методичних, навчальних посібників і рекомендацій з питань патріотичного виховання молоді;

розроблення та впровадження типових навчальних програм з питань патріотичного виховання молоді в закладах освіти;

вивчення інтересів, запитів, настроїв та уподобань молоді, зокрема шляхом проведення моніторингового соціологічного дослідження;

систематичне проведення науково-практичних конференцій, семінарів, у тому числі всеукраїнської науково-практичної конференції з проблем патріотичного виховання молоді;

вивчення світового досвіду з питань патріотичного виховання молоді;

створення на базі кращих наукових установ і закладів освіти експериментальних центрів для опрацювання виховних інновацій, поширення передового досвіду;

підвищення професійної кваліфікації педагогів та вихователів, соціальних працівників, інших фахівців у сфері соціального становлення та розвитку молоді.